

Tjenerens Tjeneste, kan vægre sig og gjøre Modforestillinger, men, siger saa Tjeneren: Nei, jeg anser ikke Sagen for farlig, vi kunne godt gaa ud, saa kan Karlen kun ved at løbe af Tjeneren, unddrage sig fra at gaa ud; men for Næsten kan han jo ogsaa have Grund til at have Tillid til Tjenerens Skøn. Der er altsaa virkelig en Forskjel mellem Tjenerens og Karlens Stilling. Et andet Tilfælde var en Husmand, der dels arbejdede for sig selv, dels for Andre. Lad os tage et praktisk Tilfælde fra Landet, f. Ex. at det er et Straatag, der skal repareres. Dertil behøver vedkommende Husmand som Arbeidsmateriale navnlig en Stige og stærkt Tov. Naar han nu arbejder for en Gaardmand eller en anden Arbejdsgiver, saa er det Gaardmanden, der leverer Stigen og Tovet, og Husmanden har nogen Grund til at nære Tillid til Principalen, maasse har han heller ikke Tid til at se efter, eller kan maasse slet ikke overbevise sig om, hvorvidt Materialet er sikkert. Saa gaar Stigen i Stykker. Maa jeg da spørge: er det saa ikke Gaardmanden, hvem Ansvarer for, at Stigen gaar i Stykker, paahviler, og ikke Husmanden. En anden Dag er det Husmanden, der hjemme hos sig selv foretager samme Reparation af sit eget Tag; han leverer da selv Redskaberne, Stigen og Tovet, og det er saaledes hans egen Sag at overbevise sig om, at Materialet er i Orden, og der er altsaa god Mening i, at han i dette Tilfælde selv kommer til at bære Ansvarer, naar der sker Noget paa Grund af, at dette Materiel er i Orden, det er nemlig Noget, som nok nogenlunde lader sig bedømme. Der er altsaa stor Forskjel paa disse Tilfælde, og det vil ingenlunde være vanskeligt ogsaa at gjøre de større Kredse opmærksom paa, at her er en Forskjel. Jeg tror i det Hele, at det, den offentlige Mening har ramt og har sat paa, netop er det lønede Arbejde for Andre. Jeg skal nævne det tredje Tilfælde, som det ærede Medlem var inde paa, nemlig det med de løbste Heste. Naar en Kudst er uheldig under Arbejdskjørelse, derved at hans Heste løbe løbst, og han kommer til Skade, saa har han jo her udført et Arbejde for Andre. Det er ingenlunde vist, at han kunde have sikret sig eller kjendt Hestene bedre, han er maasse nylig bleven fæstet, og han kan heller ikke saa godt unddrage sig sin Bligt at høre for Husbonden, han er fæstet til det, og kan ikke uden at løbe af Tjeneste unddrage sig det, han er i lønnet Virksomhed og virker i sit Kald. Nu kan det hende, at der kommer en Mand, og stopper disse løbste Heste og derved ogsaa kommer til

Skade. Jeg nævner ogsaa dette af det ærede Medlems Exempler, fordi der er Forskjel paa dette og de andre; jeg indrømmer nemlig, at det er høist prisværdigt af den Mand, som stopper Hestene, det er beklageligt, at han kommer til Skade, man kan have vundet af ham og godt und ham en Underskøttelse; men det er klart, at det er en frivillig Villies akt fra hans Side at gribe Hestene; han behøver ikke at gjøre det, og selv om han søler det som en moralsk Forpligtelse, kan han altsaa aabenbart ikke fra et Samfundsstandpunkt have samme Krav paa at faae Erstatning for Ulyksten, som Karlen, der er leiet til at kjøre. Det er en selvfølge, at man kan have Ansvar om at faae dette Lovforslag udvidet endnu langt videre, og det ærede Medlem var jo ogsaa inde paa noget Saadant, idet han sagde, at saa kan man jo komme til det Standpunkt, at Enhver, der tager Skade i Samfundet, skal have fri Begravelse og hans Familie Underhold. Det tror jeg ikke, at man fra dette Lovforslags Standpunkt kan komme til. Jeg kan meget godt indrømme, at begynder man at lovgive i denne Materie, kan der opstaa forskjellige Differe i Samfundet om Erstatning i alle mulige Tilfælde. Der kan være Folk, der ikke kunne begribe, at Erstatning ikke kan tilkomme dem, men jeg tror, at man maa give mig Ret i, at der er en Bæsforskjel imellem de Tilfælde, i hvilke en Ulykkestilf Arbejdet for Andre, og hvor den sker paa en aldeles tilfældig Maade.

Man har — det var den ærede 3die Landssthingsmand for Lille Kreds (Th. Nielsen) — antet over, at dette Lovforslag ikke havde faaet et mere korporativt Tilsnit i Sighed med, hvad der er sket i Tydskland. Det ærede Medlem bevarede selv tilbørlig Spørgsmaal eller rettere anstode selv nogle af de Indvendinger, der kunne gjøres imod dette mere korporative Tilsnit. Jeg erkjender selvfølgelig meget vel, at det var vanskeligt, om man under en saadan Lov kunde inddrage de forskjellige Samfundsklasser og give dem Leilighed til at tage Stilling til dette Spørgsmaal, det vilde være nyttigt og godt for Samfundet. Men der er et andet Moment, der er af en meget afgjørende Betydning, og det er Befolkningsgen. Her afholdes Befolkningen af Staten. Det ærede Medlem nævnte selv — jeg tror, at Tallene vare tagne af Direktør Bramsens Bog, i hvert Fald staa de at læse i den — hvilke overordentlige Udgifter der i Tydskland ere en Følge af den korporative Ordning. Spørgsmaal er altsaa, om man opnaar noget langt Bedre og Sikkrere ved at gaa til en saadan omfattende korporativ